Lietas arhīva Nr. K68-0698-21/20
ECLI:LV:RPPT:2021:0804.12700000720.2.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 4. augustā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnesis E. Ernstsons,
rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

/pers. A/ neatļauti iegādājās un glabāja psihotropās vielas lielā apmērā bez nolūka tās realizēt, šādos apstākļos.

/pers. A/ 2019. gada 13. novembrī vienojās pa telefonu ar psihotropo vielu pārdevēju par tikšanās vietu un psihotropās vielas realizācijas apstākļiem. Saskaņā ar šo vienošanos 2019. gada 13. novembrī, plkst. 11.10, atrodoties Rīgā, Mazā Nometņu ielā 29, pie veikala "Maxima" sienas, satikās ar /pers. B/. /pers. A/ par psihotropās vielas realizāciju nodeva /pers. B/ 50 EUR (piecdesmit euro), kurš ar rokas palīdzību norādīja psihotropās vielas slepeno vietu – veikala "Maxima" fasādes notekūdeņu caurule, un /pers. A/ paņēma no speciāli aprīkotas vietas -, notekūdeņu caurulē, tādā veidā neatļauti iegādājās personīgai vajadzībai un neatļauti glabāja pie sevis 9,7382 gramus baltas krāsas pulverveida vielu, kas savā aktīvajā sastāvdaļā saturēja 24% jeb 2,3372 gramus aizliegtas sevišķi bīstamas, narkotiskām vielām pielīdzinātas psihotropas vielas – amfetamīna un kas saskaņā ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī spēkā esošā likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu veido lielu pamēru. Turklāt 2019. gada 13. novembrī ap plkst. 10.15, atrodoties Rīgā, Mazā nometņu ielā 29, /pers. A/ narkotisko vielu ietekmē tika aizturēts un aizturēšanas brīdī /pers. A/ nometa zemē divus iepakojumus ar 2,3372 gramiem amfetamīna, kurus 2019. gada 13. novembra teritorijas apskates laikā Rīgā, Mazā Nometņu ielā 29, policijas darbinieki atrada un izņēma.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošo narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori), iedalījumu apmēriem" minētās vielas – 2,3372 grami amfetamīna daudzums pārsniedz apmēru, sākot ar kuru tie atzīstami par lieliem.

Tādējādi /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, novērtējusi apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, iepazinusies ar prokurores viedokli, atzīst, ka /pers. A/ darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ atzīstams par vainīgu un sodāms Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tā kā, pabeidzot pirmstiesas procesu, apsūdzētais savu vainu pēc Krimināllikuma 253. panta otrās daļas atzina pilnībā un izdarīto nožēloja, pieteica lūgumu tiesā izskatīt lietu bez pierādījumu pārbaudes, kura procesuālā būtība un sekas apsūdzētajam izskaidrotas, un tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes neradās šaubas par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesa pieņēma lēmumu iztiesāt lietu Kriminālprocesa likuma 499. panta kārtībā, neveicot pieradījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību.

Ievērojot pieņemto lēmumu – neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, tiesa atzīst, ka pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams (Kriminālprocesa likuma 527. panta trešā daļa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta piekto daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 253. panta otrās daļas klasificējams kā sevišķi smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka /pers. A/ ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām ir vērsies pret vispārējo sabiedrisko drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites sfērā, turklāt apdraudot citu sabiedrības locekļu intereses uzturēties drošā un veselā vidē, nodara kaitējumu savai un citu sabiedrības locekļu garīgajai un fiziskajai veselībai, izraisa atkarību un veicina narkomānijas izplatību, provocē uz vardarbību, kā arī rada sabiedrībā daudzas sociālas problēmas.

Krimināllikuma 253. panta otrās daļas sankcijas apmērs jau norāda uz to, ka ar noziedzīgo nodarījumu apdraudētās intereses likumdevējs uzskata par īpaši nozīmīgām. Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir vērsts ne tikai pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, bet arī pret cilvēku veselību, kuru saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 8. nodaļā ietvertām pamattiesībām aizsargā valsts, jo ar cilvēka veselību tiek saprasts ne tikai fizioloģiskais organisma stāvoklis, bet arī personas sociālais un sabiedriskais nozīmīgums.

Pārbaudot apsūdzētā personību noskaidrots, ka viņš dzimis /datums//vieta/, ar 10 klašu izglītību, šķīries, apgādībā ir bērns, līdz apcietināšanai strādāja SIA "Maxima" par strādnieku, dzīvesvieta – /adrese/.

No Sodu reģistrā iekļautajām ziņām izriet, ka /pers. A/ ir agrāk tiesāts, pēdējo reizi ar 2019. gada 12. novembra Kuldīgas rajona prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 274. panta pirmās daļas un 180. panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 120 stundām. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2019. gada 25. novembrī. Ar Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. aprīļa lēmumu piespriestais piespiedu darbs aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 28 dienām. Lēmums stājies likumīgā spēkā 2020. gada 18. aprīlī. 2020. gada 30. jūlijā /pers. A/ izsludināts meklēšanā.

Sodāmība nav dzēsta.

Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 253. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Tiesa, izvērtējot noziedzīgā nodarījuma smagumu un raksturu, ar noziegumu apdraudēto interešu nozīmīgumu, apsūdzētā personību raksturojošos datus, atzīst, ka Krimināllikuma 35. pantā definētos preventīvos soda mērķus ir iespējams panākt, /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakot sodu reālas brīvības atņemšanas veidā, jo Krimināllikuma 253. panta otrās daļas sankcija kā pamatsodu paredz tikai brīvības atņemšanu, ar panta sankcijā paredzēto obligāto papildsodu – probācijas uzraudzība. Tiesa uzskata, ka minētais kriminālsods palīdzēs apsūdzētajam veidot sociāli pozitīvu dzīves vērtību izpratni, līdz ar to tiks panākts Krimināllikuma 35. pantā noteiktais mērķis - panākt, lai notiesātais pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Panta sankcijā paredzētais papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojams, tā kā lietā nav norādīta apsūdzētajam konfiscējamā manta, kā to nosaka Krimināllikuma 42. pants.

Lemjot jautājumu par atbilstoša kriminālsoda piemērošanu, tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ iepriekš ir sodīta persona, jaunu noziedzīgu nodarījumu šajā lietā izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, proti, iepriekš saņemtie sodi nav viņu atturējuši izdarīt sevišķi smagu noziegumu, kas saistīts ar nelikumīgu psihotropo vielu apriti lielā apmērā; agrāk piespriestie sodi nav panākuši to, ka apsūdzētais būtu izdarījis attiecīgus secinājumus un nostājies uz labošanās ceļa.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu tiesa par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu tiesa par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un noziedzīgais nodarījums izdarīts narkotisko vielu ietekmē.

Tāpat tiesa ņem vērā to, ka /pers. A/ ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21. pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47. panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499. pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Tiesas ieskatā iepriekš piemērotie sodi nav bijuši pietiekami efektīvi resocializācijas pasākumu īstenošanā, jo Krimināllikuma vispārprofilaktiskā iedarbība nav sasniegusi Krimināllikuma 35. pantā definētos ģenerālās un speciālās prevencijas uzdevumus, ko apstiprina soda efektivitātes kritērijs – recidīvs.

Tā kā likumdevējs apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir novērtējis kā noziegumu ar augstu kaitīguma pakāpi, apsūdzētajam ir atzīts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008. gada 1. jūlija lēmuma 15. punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu pēc Krimināllikuma 253. panta otrās daļas ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, pietuvinot to panta sankcijā paredzētajam minimālajam apmēram, uz 4 gadiem, piemērojot papildsodu – probācijas uzraudzību uz 1 gadu, kas tiesas ieskatā būs pietiekams laiks, lai pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas paturētu /pers. A/ ilgāk valsts redzeslokā, nodrošinot viņas resocializāciju, liekot apzināties, ka ir pastiprinātā uzraudzībā, kam vajadzētu viņu atturēt no jaunu likumpārkāpumu izdarīšanas.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka ievērojot Krimināllikuma 55. panta 11. daļas nosacījumus, attiecībā pret apsūdzēto nav piemērojama nosacīta notiesāšana, jo apsūdzētais jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīja nedzēstas sodāmības laikā.

Krimināllikuma 50. panta piektā daļa noteic, ka tiesa nosaka galīgo sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma spēkā stāšanās pirmajā lietā, soda laikā ieskaitot sodu, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma.

Kā jau tiesa iepriekš konstatēja, ar 2019. gada 12. novembra Kuldīgas rajona prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 274. panta pirmajā daļā un 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un sodīts ar piespiedu darbu uz 120 stundām. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2019. gada 25. novembrī. Ar Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. aprīļa lēmumu piespriestais piespiedu darbs aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 28 dienām. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2020. gada 18. aprīlī.

Ievērojot lietā konstatēto – apsūdzētais noziedzīgo nodarījumu izskatāmajā lietā izdarīja 2019. gada 13. novembrī, proti, pirms minēto nolēmumu stāšanās spēkā, tad apsūdzētajam ir nosakāms galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības ar 2019. gada 12. novembra prokurora priekšrakstu par sodu un Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. aprīļa lēmumu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piektās daļas nosacījumiem.

Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam nepiemīt kritiska attieksme pret savas rīcības nepareizību, nav izpildījis sodu, tādējādi paužot savu nihilistisko attieksmi pret tiesību normu ievērošanu un procesuālo pienākumu pildīšanu, kā arī nav iegūta pārliecība, ka /pers. A/ arī turpmāk atturēsies no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tādēļ tiesa, ņemot vērā apsūdzētā personību raksturojošās ziņas un izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, secina, ka Krimināllikuma 35. pantā definēto preventīvo soda mērķu sasniegšanas nolūkā, /pers. A/ galīgais sods nosakāms, piemērojot pilnīgu sodu saskaitīšanas principu.

Izskatāmās lietas ietvaros apsūdzētais bija aizturēts 2019. gada 13. novembrī plkst. 11.15 un atbrīvots 2019. gada 14. novembrī plkst. 11.15. (1.sēj.40., 50.l). Ar Valsts policijas Rīgas Reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektores V. Boras 2019.gada 19. marta lēmumu /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts (1.sēj.59.l.).

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020. gada 29. oktobra lēmumu /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums. 2021. gada 19. maijā /pers. A/ aizturēts un tālākai turēšanai apcietinājumā pārvietos uz Rīgas Centrālcietumu (1.sēj.96.-99., 104.l). Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021. gada 19. jūlija lēmumu nolemts turpināt piemērot apcietinājumu /pers. A/ (1.sēj.131.-135.l.).

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. A/ ieskaitāma aizturēšana un apcietinājums no 2019. gada 13. novembra plkst. 11.15 līdz 2019. gada 14. novembrim plkst. 11.15 un no 2021. gada 19. maija līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai šajā krimināllietā.

Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmā daļa noteic, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs

pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Ievērojot to, ka /pers. A/ tiek atzīsts par vainīgu sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā, pirmstiesas kriminālprocesā pārkāpa piemēroto drošības līdzekli, piemērots drošības līdzeklis apcietinājums un izsludināts meklēšanā, tiesa atzīst, ka sprieduma izpildes nolūkā līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim ir atstājams negrozīts /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums.

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētā valsts nodrošināto aizstāvību īstenoja zvērināta advokāte Baiba Kelle, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. panta un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem izmaksājami 50 euro, kuru atlīdzināšanas pienākums atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punkta un 368. panta nosacījumiem, uzliekams apsūdzētajam (1.sēj.100.l).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. pantu, izlemjot jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka lietiskie pierādījumi: 8,5g amfetamīna saturošās vielas, kas ievietotas aploksnē ar drošības uzlīmi Nr. A18 0119630, kas glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 19.-1020. no 14.11.2019, un mobilais telefons "Huawei", kas ievietots aploksnē ar drošības uzlīmi D18 0044120, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – iznīcināmi pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Savukārt elektroniskie dokumenti – DVD +D disks, kas ievietots aploksnē ar drošības uzlīmi Nr. D18-0044134, un DVD +R disks ar videoierakstu no ēkas, kas ievietots baltā aploksnē, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – atstājami glabāšanā pie krimināllietas materiāliem.

Lietā nav uzlikts arests mantai, par kuru būtu pieņemams attiecīgs lēmums.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta 1. [1]daļu un Kriminālprocesa likuma 520. pantu tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) gadiem un probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu šajā spriedumā piespriestajam sodam pilnībā pieskaitot sodu, kas noteikts ar 2019. gada 12. novembra prokurora priekšrakstu par sodu un Kurzemes rajona tiesas 2020. gada 7. aprīļa lēmumu, /pers. A/ noteikt galīgo sodu - brīvības atņemšana uz 4 (četriem) gadiem 28 (divdesmit astoņām) dienām un probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto un piekto daļu brīvības atņemšanas soda termiņā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2019. gada 13. novembra plkst. 11.15 līdz 2019. gada 14. novembrim plkst. 11.15 un apcietinājumā pavadīto laiku no 2021. gada 19. maija līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai šajā krimināllietā.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij procesuālos izdevumus 50 EUR (piecdesmit euro) apmērā par zvērinātas advokātes Baibas Kelles darbu pirmstiesas procesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Procesuālie izdevumi (advokāta darba samaksa) ieskaitāmi saņēmēja – Valsts kases, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā Nr.LV68TREL1060001239300, BIC kods TRELLV22, maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr. 12700000720. Maksājumu apliecinošs dokuments sprieduma labprātīgas izpildes laikā iesniedzams Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas kancelejā.

Lietiskos pierādījumus: 8,5g amfetamīna saturošās vielas, kas ievietotas aploksnē ar drošības uzlīmi Nr. [A18] 0119630, kas glabājas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 19.-1020. no 14.11.2019, un mobilo telefonu "Huawei", kas ievietots aploksnē ar drošības uzlīmi [D18] 0044120, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – iznīcināt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Elektroniskos dokumentus – DVD +D disku, kas ievietots aploksnē ar drošības uzlīmi Nr. [D18]-0044134, un DVD +R disku ar videoierakstu no ēkas, kas ievietots baltā aploksnē, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, - atstāt glabāšanā pie krimināllietas materiāliem.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no tā pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2021. gada 1. septembra.

Tiesnesis E. Ernstsons